

OFFICIEEL GEDEELTE.

EXTRACTEN uit het Register der Resolutien van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indië in Rade.

Buitensure, den 26sten maart 1831. (No. 25).

Zoo is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

1°. Enz.

4°. Te bepalen, dat voortaan de straf van den kruiwagen, aan militairen, zoo wel op civiele, als op militaire delicten zal kunnen worden toegepast; met in acht-neming steeds van het bepaalde bij art. 20 en 21 van het crimineel wetboek voor het krijgsvolk te lande.

Extract enz.

Accordeert met voorschreven register.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

Batavia, den 2den april 1831. (No. 10.)

Gelezen enz.

Zoo is, na deliberatie, goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. Te bepalen, dat de Gambier van Linga, voortaan, ten opzichte van de betaling van inkomende regten, op Java en Madura, zal zijn gelijk gesteld met Gambier in eene der Nederlandsch Indische bezittingen voortgebragt, mits de Gambier van Linga, ook dadelijk van die plaats worde aangebragt, door vaertuigen, aldaar te huis behoorende, en voorzien van een bewijs van den resident van Rio, dat de Gambier werkelijk is het voortbrengsel van den grond van Linga; —

Zullende de bovengemelde bepaling van kracht zijn, te rekenen van den 1sten juli aanstaanden; en

Ten tweede. Enz.

Extract enz.

Accordeert met voorschreven register.

De Adjunct Secretaris,
VAN OLPEN.

Door Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal in Rade zijn

BENOEMD:

Tot hoofdkommissie ter algemeene rekenkamer, de eerste kommissie bij dat kollegie, H. G. Wittenrood, en

Tot eersten kommissie bij gemelde kamer, de waarnemend eerste kommissie bij het residentie-kantoor der Preanger Regentschappij, P. van Hengst.

Voorts zijn de functien van posthouder te Tanara (residentie Bantam), voordoopig opgedragen aan den waarnemend eersten kommissie bij de weeskamer te Batavia, W. A. L. Romswinkel.

MILITAIR DEPARTEMENT.

GEPLAATST.

à la suite van het regiment huzaren no. 7.

De gepensioneerde Bengaalsche sde luitenant van het voormalig korps djajang sekars, Kalloe.

IN OFFICIEEL GEDEELTE.

EUROPESCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

Bij koninklijke besluiten van den 26 en 27sten november zijn benoemd.

Tot Kuratoren der Hoogeschool te Groningen, in plaats van wijlen de heeren Jhr. Alberda van Mensma, Baron van Lamhoff en Mr. T. A. ten Berge, de heeren W. F. L. Baron Rengers, aan wien tevens, op zijn verzoek eervol ontslag is verleend als Kurator van het Athenaeum te Franeker; Jhr. Mr. G. van Swinderen, Lid der Ridderschap en der Staten van de Provincie Groningen; en de Staatsraad Mr. P. Hofstede, Gouverneur der Provincie Drenthe.

TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL.

's GRAVENHAGE.

Zitting van maandag 29 november.

Voorzitter: de heer L. van Toulon.

De vergadering wordt ten een ure geopend.

Er zijn 40 leden aanwezig, te weten de heeren:

Commissarissen van Warin, Sandberg, Dijkmeester, Donker - Curtius; van Lijnden, Hinlopen, van Wickevoort Crommelin, van Tuyl van Heeze, Hofstede, Junius van Hemert, G. Clifford, de Jonge, van Suchtelen, van Welderen Rengers, De- del, Hojnok van Papendrecht, Lusao, van Alphen, Lemker, Op den Hooff, van Meeuwen, van Nagell, van Randwyck, van Alberda van Bloemersma, van Tuyl van Coelhorst, Yssel de Schepper, Cats, Luyben, Jarges, van de Kastele, Collet d'Escury, Corver-Hooff, Backer, G. G. Clifford, van Forest, Ingenhouz, Beelaerts en Boddaert.

De Minister van Justitie is in de vergadering tegenwoordig.

De aantekeningen van het verhandelde in de zitting van den 27sten worden gelezen en goedgekeurd.

Nopens een ingekomen boekwerk wordt het gewone besluit genomen.

De beraadslagingen over het ontwerp van wet tot aanvulling van de wet van 3 november jl., zijn aan de orde (*).

De Minister van Justitie vraagt voor de opening der beraadslagingen het woord, en zegt dat de Regering, na kennis te hebben bekomen van het verslag der centrale afdeling, twee fouten in het ontwerp heeft verbeterd; moestende in art. 4 in plaats van Regtbanken, Regtbank, en in art. 1 en 5 in plaats van misdaden, misdrijven worden gelezen.

De Voorzitter verklaart de beraadslagingen geopend.

De heer Op den Hooff: Gaarne had ik gezien dat men van de gelegenheid die zich thans aanbood, had gebruik gemaakt om alle de bepalingen omtrent het onderwerp, waarvan wij hier een gedeelte behandelen, in ééne wet te samen te voegen.

Op deze wijze zou men de kennis der wet voor de ingezetenen hebben gemakkelijker gemaakt, en men zou hen niet verplicht hebben, zoo als nu het geval zal wezen, om, willen zij zich de kennis verschaffen, niet minder dan vier verschillende wetten te moeten raadplegen. Deze aanmerking echter zou mij niet beletten om mijne stem aan het ontwerp te geven, maar er worden daarin bepalingen gevonden, tegen welke bedenkingen bestaan, naar mijne meening, van meer gewigt.

Als zoodanig beschouw ik in de eerste plaats die, welke vast-

(*). Ten gevolge van de aanmerkingen der afdelingen, heeft het oorspronkelijke, medegedeelde ontwerp eenige wijzigingen ondergaan.

Hetzelve luidt nu aldus:

Wij WILLEM, enz.

Alzoo Wij in overweging hebben genomen, dat, hoezeer, ten gevolge van art. 4 der wet van 3 november ll. (Staatsblad no. 75), de regtbanken van eersten aanleg zijn bevoegd verklaard, om kennis te nemen van alle misdrijven bij die wet vermeld, zulks echter geen hinder behoort toe te brengen aan de bevoegdheid van het openbaar ministerie, om, naar aanleiding van art. 542 en volgende, van het nog in werking zijnde wetboek van strafvordering, de verwijzing van een geding naar eene andere regtbank te vorderen, ter oorzaak van openbare veiligheid of van wettig vermoeden;

Dat het echter in de tegenwoordige tijdsomstandigheden van belang is, om insgelijks de in die gevallen gebruikelijke proces-orde te vereenvoudigen en te bekorten,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedgevinden en verstaan bij deze:

Art. 1. Wanneer het openbaar ministerie, met betrekking tot het onderzoek en de beregting van de misdaden bij de wet van 3 november ll., vermeld, gronden mogt vinden, om, ter zake van openbare veiligheid of van wettig vermoeden, de verwijzing des gedings naar eene andere Regtbank van eersten aanleg te verzoeken, zal de Prokureur-Generaal bij het Hoog Gerechtshof te Amsterdam, of de Prokureur-Generaal bij het Hoog Gerechtshof te Rotterdam, of de Prokureur-Generaal bij het Hoog Gerechtshof te Brussel, (des noodts uit die der correctionele

appellen aan te vullen), zullen dadelijk de zaak onderzoeken, en binnen den tijd van tweemaal vier en twintig uren, bij een, met redenen omkleed, arrest uitspraak doen, en het verzoek afslaan, of wel het geding verwijzen naar eene andere en bij het arrest zelve te bepalen Regtbank van eersten aanleg, hetzij in dezelfde, of in eene der naastbij gelegene provincien gevestigd.

Art. 2. De beraadslagingen der Staten-Generaal (des noodts uit die der correctionele appellen aan te vullen), zullen dadelijk de zaak onderzoeken, en binnen den tijd van tweemaal vier en twintig uren, bij een, met redenen omkleed, arrest uitspraak doen, en het verzoek afslaan, of wel het geding verwijzen naar eene andere en bij het arrest zelve te bepalen Regtbank van eersten aanleg, hetzij in dezelfde, of in eene der naastbij gelegene provincien gevestigd.

Art. 3. De uitvoering van het gewezen arrest, wordt opgedragen aan den Prokureur-Generaal, die, ingeval van verwijzing naar eene andere Regtbank, zorgen zal voor de beteekening van hetzelve aan den beklagde, alsmede voor de toezending van een afschrift aan Onzen Minister van Justitie en aan de Regtbanken, aan welke de kennisgeving des gedings respectievelijk wordt onttrokken en opgedragen.

Art. 4. De bevoegdheid om de verwijzing naar eene andere Regtbank, ter zake van openbare veiligheid of van wettig vermoeden, te verzoeken, wordt niet aan de beklagden toegestaan. Deze zullen niettemin hunne middelen van wraking kunnen voordragen aan de Regtbanken van eersten aanleg, voor welke de zaak aanhangig is, die daarop onverwijld, in het hoogste resort, zal beschikken.

Art. 5. Alle de bepalingen, voorkomende in art. 542 tot en met art. 554 van het wetboek van strafvordering, blijven, gedurende het bestaan der wet van 3 november ll., opgeschort, ten aanzien der misdaden, waartoe, die van betrekkelijk is.

Art. 6. De tegenwoordige wet zal stant houden, zoo lang de wet van 3 november ll., in werking blijft, en zij zal van verbandende kracht den dag, volgend op dien der uitgifte van het koninklijk besluit, zal zijn gepleaert.

Laaten en bevelen, enz.

stelt, met opschorting der bestaande wet, en met opheffing van het middel van oppositie, dat er eene verwijzing naar eene andere regtbank zal kunnen plaats hebben, zonder dat aan hen, wier zulks aangaat, de gelegenheid wordt gegeven om zijne belangen aan het Hof te loopen kunnen, ja, waarbij aan het Hof de bevoegdheid wordt benomen, om daarvan, zelfs indien het zulks noodig mogt achten, kennis te nemen. Het schijnt mij toe dat men zulks gedaan hebbe, om spoed te bevorderen.

Ik wil niet betwisten dat enige spoed in de tegenwoordige omstandigheden nuttig kan zijn. Dezelve moet echter, vooral in rechtszaken, nimmer in overijling ontaarden, en hij doet zulks dan, wanneer men zoo snel wil voortgaan dat men den regter verhindert om den, in mijn oog, heiligen regel: *audi et alteram partem* na te leven, dat men den beklagde belet om zijne belangen aan den regter voor te dragen.

Ik zeg, Ed. Mog. Heeren, zijne belangen voor te dragen. Men meene toch niet dat eene verwijzing naar een anderen regter eene voor den beklagde zoo geheel onverschillige zaak zij; dat het voor hem niet van gewicht kan wezen, om zich daar tegen te verzetten. Men denke slechts aan het bezwaar dat er voor iemand in gelegen is, die, ja, is aangeklaagd, maar nog niet overtuigd, en welke dus onschuldig kan worden bevonden, om zich ter zijner terechtstelling naar eene andere, dikwerf afgelegene, plaats te moeten begeven; of, hetgeen nog veel erger is, en echter hier meestal het geval zal zijn, om daarheen gevangelijk te moeten worden vervoerd. Men denke aan de moeilijkheid die er voor den beklagde in gelegen is, om, vooral bij de korte wijze van rechtspleging, die de wet van 1815 heeft voorgeschreven, zijne getuigen in eene somtijds verwijderde stad te doen verschijnen.

Ik erken, deze bedenkingen bestaan ook eenigermate tegen de beregting van alle kriminele zaken voor Hoven van Assises in de hoofdplaatsen der provincien.

Daar echter trakt men niet aan die korte wijze van rechtspleging welke hier is voorgeschreven, en eene voorloopige instructie, een vonnis der raadkamer, en vooral een arrest van verwijzing der kamer van beschuldiging, hebben ten minste uitge-maakt, dat er tegen den beklagde een zwaar vermoeden van schuld aanwezig is. Het zou mij niet moeilijk vallen om bij de opgetelde bezwaren nog andere te voegen; ik acht dit echter onnoodig, en geloof te mogen zeggen dat het algemeen belang bij de zekerheid eener goede rechtsbedeeling, al gaat dezelve dan ook met minder spoed vergezeld, onzindig meer wint, dan hetzelfde bij een uitstel van eenige weinige dagen verliest.

Eene tweede bedenking is deze: dat men alleen aan den aanklager de vrijheid geeft om de verwijzing van het geding naar eene andere regtbank te verzoeken, terwijl men zulks aan den beschuldigde zelfs uit hoofde van *wettig vermoeden* weigert. Ik heb altijd gemeend dat een aanklager en een beschuldigde als twee tegen elkander overstaande partijen moeten beschouwd worden, die als zoodanig gelijke rechten behoorden te hebben, zoo dat men zonder onrecht te doen aan den laatsten niet dat konde weigeren, wat men aan den eersten toestond.

Ik heb gemeend dat er een groote waarborg voor een beschuldigde in gelegen was, om alleen door regters te worden gevonnisd, van wier onpartijdigheid hij volkomen was overtuigd; een waarborg die men hem vooral in tijden van minder kalmte niet behoorde te ontnemen.

Een eenvoudig recht van wraking van een of meer regters levert, naar mijn inzien, die waarborg niet op, vooral wanneer de redenen dier wraking zullen moeten onderzocht worden door het hofzelve, waartoe die regters behooren.

De Regering heeft hierop geantwoord, dat door het tegen overgestelde de korte wijze van rechtspleging gevaar zoude loopen van verloren te gaan. Ik weet echter niet of men door de bepaling van art. 4 van het ontwerp, wel zoo veel in spoed zal winnen als men zich voorstelt.

Men herinnere zich toch dat het grootste gedeelte onzer regtbanken van eerste aanleg slechts uit vier regters is te zamen gesteld; dat, volgens de wet van 1815, de vonnissers door ten minste vijf regters moeten geveld worden, en dat derhalve daar plaatsvervangera slechts dienen kunnen tot aanvulling, en niet in getal de eijdelijke regters mogen te boven gaan, al spoedig bij wraking eene regtbank onbevoegd zal zijn om te oordeelen.

De Regering heeft verder gezegd nauwelijks te gelooven, dat een beklagde in het geval zoude kunnen verkeerren, om uit hoofde van wettig vermoeden, de verwijzing naar eene andere regtbank te verzoeken, daar zoo lang het koninkrijk der Nederlanden bestaan heeft, daarvan geen voorbeeld kan worden aangetoond.

Het zij mij echter vergund te vragen, of er evenzeer wel een voorbeeld bestaat, dat er eene verwijzing naar eene andere regtbank, uit hoofde van wettig vermoeden, door het openbaar ministerie, immers in onze Noordelijke gewesten, is gevraagd geworden. Ik geloof dat men die vraag eveneens ontkennend zal moeten beantwoorden, en echter wordt in het onderhavige ontwerp aan het openbaar ministerie daartoe de bevoegdheid toegekend.

In zaken van wetgeving moet men zich naar mijne meening zimmer de vraag voorstellen: wat zal gebeuren? eene vraag, waarop het antwoord steeds onzeker is, maar, wat kan gebeuren?

Toen wij over de wet van 3 november ll. raadspleegden, had ik gedacht, dat hare grootste kracht alleen in bedreiging zoude bestaan; de ondervinding echter heeft het tegendeel geleerd, daar zij reeds nu, dikwerf door de regtbanken niet slechts in eene provincie, maar in het geheele Rijk wordt toegepast, men moet dus vooral omzigtig zijn, en niet te ver afwijken van die bepalingen, welke in het gemeene recht niet willeken-

rig en zonder doel, maar in het belang der beschuldigten zijn opgenomen.

Bij eene vorige gelegenheid had ik den wensch geuit, dat het Koninklijk besluit van 11 oktober l. j. mogt worden ingetrokken, daar het naar mijn gevoelen, niet te gelijk met de wet van 3 november kan blijven bestaan.

Men heeft mij daarop geantwoord, dat zulks nutteloos zoude zijn; daar dit besluit slechts was tijdelijk, en dus door de invoering der genoemde wet van zelve was komen te vervallen.

Het schijnt echter, dat de regtarlijke magt daarover anders denkt. Immers ik meen te weten, dat eene regtbank in Zuid-Holland dit besluit nog na invoering der wet van 3 november, in eene zaak, later gebeurd, waar verzachtende omstandigheden bestonden, heeft toegepast, en zulks zonder dat daartegen eenig hooger beroep of verzet, zelfs niet in het belang der wet mogelijk is.

Het zal voor den Minister van Justitie niet moeilijk vallen om zich van de waarheid hiervan te verzekeren, en Zijne Exc. zal dan kunnen beoordeelen, of de intrekking van dit besluit niet als nog zonde wenschelijk zij. Ik acht mij verplicht om tegen de wet te stemmen.

De heer *Luzac*: Ik heb in der tijd mijne stem aan de wet van 3 november niet willen weigeren, omdat ik door den drang der omstandigheden daartoe genoopt werd, en, wat de ten uitvoerigging dier wet betrof, verdruwen stelde in onze oud-Nederlandsche regters. Ik dacht toen ook, dat men, terstond na de aanneming der wet, de officieren van justitie bij onderhandsche aanschrijving zoude aanbevolen hebben, om dezelve niet dan bij de uiterste noodzakelijkheid en met groote omzigtigheid te doen toepassen. Aan mijne verwachting is in dezen niet voldaan geworden; en deze wet, die ter beteugeling der woelingen moet dienen, zoude nu welligt, door den te ver gedreven ijver van het openbaar ministerie, de oorzaak van woelingen kunnen worden, in de eerste drie weken toch, welke sedert de aanneming dier wet verlopen zijn, zijn er, binnen de tegenwoordig zoo enge grenzen van ons vaderland, meer dan 100 actien uit kracht van dezelve ingesteld. Dat er zulk een menigvuldig gebruik van die wet gemaakt wordt, is voorzeker onze, en althans mijne bedoeling bij het aannemen derzelve niet geweest. Haar thans nog sterker te maken, en welligt aanleiding tot meerdere vermenigvuldiging der actien te geven, kan ik niet over mij verkrigen, en ik zal dus tegen het ontwerp stemmen, indien ik van den Minister geene geruststellende opheldering nopens het door mij aangevoerde bezwaar ontvang.

(Het vervolg in het volgende nummer.)

FRANKRIJK.

In sommige Parijsche dagbladen leest men het volgende stuk: „Een groot aantal vaderlandlievende Priesters, te Parijs vereenigd, hebben de eer hunne medeburgers te verwittigen, dat zij ter beschikking staan van de overheden der verschillende gemeenten, die gebrek aan Pastoors hebben. Het niet vaderlandsche en heerschzuchtige gedrag der Bisschoppen, heeft dit genootschap van geestelijken, die hun Vaderland lief hebben, en er prijs op stellen, om in overeenkomst met deszelfs grondwettige instellingen te handelen, genoopt, om zich van hunne hoofden los te scheuren, en alleen naar de stem van hun geweten en naar de belangen der gemeenten, die behoefte aan hen gevoelen, te luisteren. Men heeft hen in de smartelijke noodzakelijkheid gebracht, om te keizen tusschen de gehoorzaamheid aan de wetten van hun land, en de lijdelijke, blinde, dweepzieke gehoorzaamheid aan eene magt, die het Vaderland blijkbaar vijandig is. Zij hebben niet gearzeld, maar op eene openlijke wijze zich losgescheurd van Bisschoppen, die met geheel Frankrijk in openbaren oorlog zijn. Geen uitzigt op winst is het, wat de geestelijken beweegt. Zij bieden aan, om alle de plichten van hun geestelijk ambt kosteloos te volbrengen, gedachtig aan de woorden van *Jesus Christus*, die tot zijne apostelen zeide:

„Gij hebt het om niet ontvangen, geeft het om niet.”
Zij weten ook, dat hun koninkrijk niet van deze wereld is, en zullen zich dus noch zijdelings, noch regtstreeks met zaken inlaten, die aan hunne geheel geestelijke roeping vreemd zijn.
„Men wordt verzocht zich te vervoegen, enz.

Parade des...

De Abt *Chatel*, in naam zijner medebroeders:

—In vercheidene Parijsche dagbladen wordt gemeld, dat de Fransche Regering bevelen zoude gegeven hebben om in het Noorden van Frankrijk een zogenaamd observatie leger, ter sterkte van 150,000 man, te zamen te trekken.
„Of dit bericht werkelijk gegrond zij, dan of de Fransche dagbladen alleen gemeend hebben daarmede op de berigten wegens waneringen in andere landen te moeten antwoorden, zal nader moeten blijken.

De kamer der Pairs heeft den 24sten november in de zaak van den Graaf *de Kergorlay*, en de uitgevers der *Quotidienne* en *Gazette de France* uitspraak gedaan, en begrepen, dat dezelve zich door het openbaar maken van den beruchten brief werkelijk hadden schuldig gemaakt aan opruijing tot haat en verachting jegens des Konings Regering, en aan beleediging van deszelfs persoon. De Pairs hebben dienvolgens den Graaf *de Kergorlay* veroordeeld tot zes maanden gevangenis en vijf honderd franken boete; en de heeren *Brian* en *de Genoude*, uitgevers der bovengenoemde bladen, uit hoofde van

Verzachtende omstandigheden die voor hen pleitten, ieder tot eene maand gevangenis en 50 franken boete.

De heer Lubis, een der schrijvers van de *Gazette*, die mede in het geding betrokken was, is vrijgesproken.

—De nieuwe Minister voor de geldmiddelen, de heer Laffitte, heeft, in de zitting van de kamer der afgevaardigden van den 22sten november, een nieuw ontwerp van wet omtrent den jaarlijkschen inkoop van staats-schuldbrieven ingediend, waar bij, onder anderen, bepaald is, dat deze schuldbrieven, in geen geval tegen eenen hooger prijs, dan derselver uitge-drakte waarde zullen mogen worden aangekocht. De Parijsche dagbladen, en vooral ook de *Courrier Français* duiden het den heer Laffitte zeer euvel, dat hij bij deze gelegenheid niet heeft voorgesteld, om de 80 of 100 miljoen franken, die van de schadeloosstelling voor de uitgewekenen nog onverdeeld zijn, insgelijks tot vermindering der schuld te besteden. Zij vlijen zich echter, dat de genoemde Minister dit verzuim, hetwelk zij eene groote onregtvaardigheid noemen, nog bij tijds zal herstellen.

In de zitting van genoemde kamer van den 21sten is eene zeer levendige discussiewisseling ontstaan over een voorstel van den heer Eugène Salvette, strekkende, om de rijkspensionen, die, ingevolge eene wet van 22 april 1829, aan de geestelijke leden van de kamer der Pairs worden toegekend, geheel in te trekken. De heer Philippe Dupin heeft bij die gelegenheid den wensch geuit, dat de tegenwoordige Koning der Franschen weder een bevelschrift, door zijnen voorzaat Philips den Langens in 1461 uitgevaardigd, in werking mogt brengen, krachtens, hetwelk geen geestelijke in het Parlement zitting mogt nemen, „om dat,” gelijk men in dit oude staatstuk leest, „de Koning het niet met zijn geweten konde overeenbrengen, om daardoor de geestelijken te beloften, dat zij zich geheel en al aan het beoefenen der hun toevertrouwde hoogere belangen konde overgeven.” Het voorstel van den heer Salvette is intusschen verworpen, niet zoo zeer om deszelfs aard, als omdat de groote meerderheid der kamer den vorm daarvan afkeurde.

In dezelfde zitting heeft de Minister van Binnenlandsche zaken een ontwerp van wet tegen het aanplakken van geschriften ingediend, nadat de heer Nadier de Montjou de kamer had be-handeld met een zeer oproerig geschrift, hetwelk dien ochtend op de hoeken der straten van Parijs en zelfs aan de deuren der vergaderzaal was gevonden. Dit stuk voerde den titel van: *Over onze grieven, of over de noodzakelijkheid om klubs te vormen*, en begon met de woorden: „Frankrijk is eene onafzienbare rijkdom van gezworenen, gesproken, om over alle de leden der waarheid vorm te vellen.”

Z W I T S E R L A N D.

In het dagblad van Zürich leest men het volgende:

„De opgewondene gemoederen kunnen den langzamen gang van de verhandelingen der overheden niet rustig afwachten. Vergaderingen der gemeenten, gilden en maatschappijen volgen elkander overal op. De groote volksvergadering, die den 22sten November te Uster gehouden is, en waaraan 7 of 8000 mannen deel namen, werd door achtenswaardige en verstandige burgers zoodanig geleid, dat orde en rust bewaard bleven, en er hoegenaamd geene stoornis plaats had. In die vergadering is een adres aan de Regering vastgesteld, het welk haar den 21sten door afgevaardigden zal overhandigd worden.”

Inmiddels schijnt de kleine Raad (of de Regering) van het kanton deze vergaderingen niet zonder bezorgdheid voor de openbare rust te beschouwen. Dezelve heeft den 23sten eene bekendmaking gedaan, waarin de burgers vermaand worden om zich van alle buitengewone bewegingen te onthouden, op een oogenblik, dat de groote Raad weder bijeen zal komen, om, overeenkomstig deszelfs in het begin van November genomen besluit, over de herziening der staatsregeling te beraadslagen.

„Daar het voor het wel slagen der gewichtige werkzaamheden, zegt de kleine Raad, volstrekt noodzakelijk is, dat er eene ongestoorde rust heerache, zoo achten wij ons verplicht, daarvoor te waken. Wij noodigen dus alle de ingezetenen van ons kanton uit, om vrede en orde te bewaren en naar het veld te handhaven; bedaarlijk en met vertrouwen de bevelen van den grooten Raad nopens het bedoelde punt af te wachten, zich inmiddels van alle onwettige stappen te onthouden, en voor de inblazingen van kwaadwilligen en voor valsche geruchten hunne ooren te sluiten.

„Het vaderland kan slechts dan op voortdurend geluk en welvaart hopen, wanneer elk bijzonder burger de wetten eerbiedigt, zijne eigene wenschen en belangen aan het algemeene welzijn onttrekt, en bedenkt, dat daar, waar het openbare belang geldt, eene zware verantwoordelijkheid jegens God, het Vaderland en zijne geweten voor alle zijne handelingen op hem rust, om dat dikwerf eene weinig beduidende onbedachte daad onberekenbare gevolgen na zich kan slepen . . . .”

S C H E E P S B E R I G T E N.

BATAVIA.

Aangekomen.
Genee.

Vertrokken.

April 2—brik Clementine, Jong Post, naar Tagal.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvet *Anna Paulowna*; schip *Harriet*; brikken *Sijlph*, *Margaretha Engelina*, Koning der Nederlanden, *Eloa*; schoeners *Iris*, *Clarisse*, *Dolphijn*, *Kimsoten*; Molukko. — *Cochinch* schip *Hajfung*. — *Chineesche* jonken *Hing-kiat*, *Goantjin*.

SAMARANG.

Aangekomen.

Maart 30—schip *Pekalongan*, M. Voogd, van Batavia, Tagal en *Pekalongan* den 17den maart.—schoener *Nassarie*, Said Alië Bin Alwie Iuffie, van Palembang, Cheribon en Tagal den 28sten Februari.

Maart 31—Zr. Ms. schoener *Argo*, luitenant der 2de klasse M. J. Kool, van Soerabaja.

April 1—Portugeesche schip *Providencia*, P. F. O. Tigueredo, van Batavia den 22sten maart.

Vertrokken.

April 1—schip *Boeroeng Lassem*, Kwee-ijjak, naar Rembang en Soerabaja.

April 2—Zr. Ms. schoener *Argo*, luitenant der 2de klasse M. J. Kool, voor een kruistogt.—brik *Johanna*, J. Gregorij, naar Batavia, passagier: de heer Ranzow.

SOERABAJA.

Aangekomen.

Genee.

Vertrokken.

Maart 31—schoener *Rembang*, P. J. Hauer, over Batavia naar Banka, passagier: de heer H. J. Gooszen.—Zr. Ms. kanonneer-boat No. 9, opper-stuurman A. Beijer, koersstellende om de west.

April 1—Zr. Ms. kanonneer-boat No. 14, luitenant der 2de klasse A. van der Waal, koersstellende om de west.

Schepen liggende ter reede.

Zr. Ms. korvetten *Pollux*, *De Leije*, *Zwaluw*; brikken *Nautilus*, *Siewg*; schoeners *Castor*, *Zepheyr*, *Pollux*, *Pilades*, *Brak*; kanonneer-booten No. 10, 11, 12 en 15; zwaard-boat 18; schepen *Fait Allam*, *Mastora*, *Augusta*, *Charlotta*, *Carolina* en *Jacoba*, *Sumanap*; stoom-boat van der Capellen; brikken *Teksing*, *Pecicler Borneo*, *Voorlinden*; schoener *Tartar*; bark *Boeroeng*.

ADVERTENTIEN.

Opgave van particuliere brieven, welke aan de onder volgende postkantoren berusten en niet besteld zijn.

Te Bantam, geadresseerd aan:

Cowan, kapitein van het schip *Pjreanus*, van Batavia, f 00 40
 Ang Panholij, van Batavia, „ 00 30
 Hargus, kapitein van het schip *Charlotta*, idem „ 00 30
 J. Kempea, idem *Tjanjor*, „ 00 60

Te Batavia, geadresseerd aan:

Albrecht, 2de luitenant boekhouder van den algemeenen staf van Soekarta, f 1 10
 C. M. Baumhauer, directeur generaal, zee-brief van Timor over Soerabaja, „ 3 00
 Idem, idem „ 00 60
 W. J. Boas, van Ceram, „ 00 30
 Weduwe P. de Boer, van Sumanap, „ 1 70
 T. van Brinkman, van Salatiga, „ 1 10
 F. Deune, zee-brief, „ 00 60
 Mr. A. H. D'Ozij, van Soerabaja, „ 1 50
 Directeur 's Lands Drukkerij, van Bagaleen, „ 1 15
 Directeur idem idem, van Salatiga, „ 1 10
 Directeur idem idem, van Kfatten, „ 1 10
 Directeur Generaal van Financien, van *Sindang Kasie*, „ 00 60
 Gropp, sergeant bij het bataillon jagers, van *Tjanjor*, „ 00 30
 Henri Gulliver; zee-brief, „ 00 60
 Hoofdadmirateur der Marine, van Rembang, „ 1 15
 J. J. Jonker, van Buitenzorg, „ 00 30
 Idem idem, idem „ 00 30
 Idem idem, idem „ 00 30
 Lavacherie, 2de luitenant, van Salatiga, „ 1 10
 De Leau, 1ste luitenant pionniers te Banka, van Batavia, terug van Banka, „ 00 60
 Aron Levie, zee-brief over Anjer, „ 00 60
 Meijer, 2de kommiss bij de algemeene rekenkamer, van Djocjokarta, „ 1 15
 Malsdorff, 2de luit. alg. depôt, van Indramajoe, „ 00 60
 John Monnerau, van Buitenzorg, „ 00 20
 Ellis Mather, zee-brief, „ 00 60
 Potte, kapitein der genie, van Kadirie, „ 1 10
 J. J. Ruzette, kapitein van Djocjokarta, „ 1 15
 Schouten, deurwaarder van Tagal, „ 00 70
 Mey. Fijthoff, geb. Schrenel, van Soerabaja, „ 1 30
 Vanja, ontv. venvu departement, zee-brief van Banka, „ 00 60
 J. L. Wattig, van Cheribon, „ 00 60
 Inche Saloe Iringaan Brian, van Batavia, mit de Bus van het raadhuus, „ 00 00
 Een brief met arabisch opschrift, idem idem, „ 00 00
 Twee „ „ chineesch idem idem, „ 00 00

Te Buitenzorg, geadresseerd aan:

J. F. Vermandel, van Batavia, „ 00 00

ZATURDAG, den 9den April 1831.

Allen ieder en een iegelijk, uitgenoodigd die daar bij belang zouden hebben om deze algemeene jaar-markt bij te wonen, zullende men ter secretaris van de residentie alhier de noodige informatien kunnen bekomen, zoo omtrent de plaatsen voor de paarden en het vee bestemd, als die voor de winkels en kramen.

De Resident voornoemd,

Bij absentie.

De Secretaris,
WIJNMALEN.

Passaroeang,
den 31sten maart 1831.

De algemeene ontvanger te Samarang, maakt op be- komen autorisatie van den heer resident, bij deze aan de belanghebbenden bekend, dat nog gedurende de maand april in 's lands kas zal worden gevaceerd tot de perceptie van de belasting op wagens en paarden. De belasting- schuldigen worden mitsdien aangemaand om in den ver- lengden termijn te komen betalen, terwijl na ultimo april tegen de nalatigen zal worden geprocedeerd, volgens art. 20 van het reglement voor genoemd middel.

Samarang,
den 1sten april 1831.

De algemeene ontvanger,
SCHELTEMA.

VASTGESTELDE PRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA.	
	guld.	cents.	guld.	cents.	guld.	cents.
Tarwen brood de 14 oncen.	"	30	"	30	"	35
Varkens-vleesch het kabje.	"	40	"	40	"	32
Ossen-vleesch het piket.	"	25	"	25	"	16

MARKTPRIJZEN.

	BATAVIA.		SAMARANG.		SOERABAIJA.	
	guld.	cents.	guld.	cents.	guld.	cents.
Klapper-olie per takker of 33 bottels	6	40	9	90	5	94
Idem per bottel	"	30	"	30	"	"
Katjang-olie per takker	5	40	6	60	5	94
Idem per bottel	"	25	"	20	"	"
Dempel-olie per piket	"	"	18	"	18	"
Rijet per kojang	115	"	75	"	95	"
Idem per gantang	"	50	"	20	"	40
Koffij per kojang	"	"	"	"	540	"
Brandhout de vadem van 18 vaden op 6	15	60	35	"	12	"

EDICTALE CITATIEN.

Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Soerabaya, op het daartoe gedaan verzoek door den Procureur J. C. F. Vermeulen, voor en van wege de desolate boedelkamer alhier ter stede als administrerende de insolvente boedels van wijlen den abintestato overledenen J. C. Hoffman, gewezen assistent resident te Malang en A. W. den Appel Hogenberg inleven kapt. bij de koloniale marine, hebben verleend het eerste defaut en admittie tot het doen eener tweede citatie bij edicte en den dag van regten daartoe heeft bepaald tegen woensdag die zijn zal den 4den meij 1831.

Zoo is het, dat ik Dirk Swart, eerste deurwaarder en gezworen exploitateur bij genoemden raad bij deze voor de tweede maal dagvaard alle degenen die vermeenen mogten eenig regt actie of pretentie te hebben op voorschreven boedels om op woensdag die zijn zal den 4den meij 1831, des morgens ten half acht ure in persoon of bij gemachtigden te compareren ter openbare rolle van meergemelden raad op deszelfs gewone audientie zaal ten einde het eerste defaut te purgeren en als nog hun vermeend regt, actie, of pretentie te instituëeren voorts te procederen tot het judicium preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan geafficheerd en gepubliceerd na voor- gaanden klokslag van de puje van het raadhuis te Soerabaya, den 29sten maart 1831.

De eerste deurw. en gezw. exploitateur bij den Raad van Justitie voornoemd,
D. SWART.

—Pro Deo.

Alzoo President en Leden in den Raad van Justitie te Soerabaya, op het daartoe gedaan verzoek door den procureur J. C. F. Vermeulen, voor en van wege de desolate boedelkamer alhier ter stede als administrerende den insolventen boedel van wijlen den abintestato overledenen Mozes Landsberg, hebben verleend het eerste defaut en admittie tot het doen eener tweede citatie bij edicte en den dag van regten, daartoe heeft bepaald tegen woensdag die zijn zal den 4den meij 1831.

Zoo is het, dat ik Dirk Swart, eerste deurwaarder en gezworen exploitateur bij genoemden Raad bij deze, voor de tweedemaal dagvaard, alle degenen, die vermeenen mogten eenig regt, actie of pretentie te hebben, op voorschreven boedel om op woensdag die zijn zal den 4den meij 1831, des morgens ten half acht ure, in persoon of bij gemachtigden te compareren ter openbare rolle van meergemelden Raad op deszelfs gewone audientie zaal, om het eerste defaut te purgeren en als nog hun vermeend regt, actie of pretentie te instituëeren, voorts te procederen tot het judicium preferentie en concurrentie.

Aldus gedaan, geafficheerd en gepubliceerd, na voor- gaand klokslag van de puje van het raadhuis te Soerabaya, den 29sten maart 1831.

De 1ste deurw. en gezw. expl. bij den raad van justitie voornoemd,
D. SWART.

VENDU DEPARTEMENT.

Op maandag den 11den april 1831.

Voor de toko van J. Speet, in de binnen Nieuwpoort- straat, van fraaie kristallen en glaswerken, fijne lakens en kasimieren, goud en zilverwerk, chitzen, Engelsch leder, Russisch linnen, fraaie wagen en bendij-lantaarns, Engelsche zadels, dito wagen en bendijtuigen, schrijfbehoefstems, bier op vaten, koperen hang en deursloten, fraaie manshoe- den, messen en vorken met ijvoren heften, fijne en grove manshemden, en eenige restant modewaren.

Voorts bij wege van executie, voor rekening van J. Bonte, de slaven Tamba, kompleete kok met zijne vrouw Boe- zoek en twee kinderen Augustina, huis en kindermid, Seronie fijne naaister, Amsia huis en lijfjongen, Roekia fijne naaister.

Op dinsdag den 12den april 1831.

Voor het negotiehuis van Ten Brinck, Reynst en Gysing, van versch aangebragt gezouten hollandsch vleesch en spek in heele en halve vaten, azijn, bourgogne wijn, en diverse provisien.

Voor het negotiehuis van Wattendorff, Hipp en Zimmerman, van japansche goederen als: lakwerken, zijden stoffen, japansch linnen, krip, schutzels, sakkij, soja, porceleinen, enz.; voorts kamferhouten koffers, chinesche gember, nankings witte en geele, aardewerken, ijzerwerk, messen, en het geen verder ten voorschijn zal worden ge- bragt.

Op donderdag den 14den april 1831.

Voor het negotiehuis van de heeren Addison en Co., op de Grootte rivier, van fijne maderawijn op heele en halve pijpen, alsmede brandewijn op pijpen, gezouten rundvleesch, tongen en spek, glas en ijzerwaren, fijne ijvoren tafelmessen en vorken per stel, spermacetic kaarsen, zeildoeken, enz.

Op vrijdag den 15den april 1831.

In het lokaal der Beurs, voor rekening van Hoetieuw, van goede hollandsche pijpen, enz.

kens, hoeden, chitten en katoenen, spermacete karn-
en, een licht rijtuig, wagen en bendijtuigen, &c.

En precies te 11 ure.

Voor rekening van den heer *J. Ekenholm*.

Zeker stuk tuinland, beboüwd met een steenen woon-
huis, en twee blokken bijgebouwen, bestaande in wagen-
huis, paarden stallingen, bediendenwoningen, kombuis,
respens, staande en gelegen op Jakatra, het 27ste deel
van het blok L, sub no. 10, bij de verpanding door-
lopende onder no. 6251, kunnende de geheele koopschat
onder goede boigen daarop gevestigd blijven.

Voor rekening van *Tjoa Tjouwlim*.

Zeker erf, bebouwd met eene steenen pedak met pan-
nen gedekt, staande en gelegen binnen deze stad aan de
vesting van de Grootte rivier, in het blok K no. 24,
verpanding no. 5152.

Ten overstaan van eene commissie uit den raad van
justitie te Batavia, krachtens vonnis definitief van den
zelve raad, in dato 27 januari 1831, ter instantie van
den advocaat *Mr. D. G. Reitz*, als zoodanig agerende
voor en van wege *Jeremias Schill*; bij wege van exe-
cutie, een obligatie groot per saldo f 2480, ten behoeve
van *L. Maas*, en ten laste van *H. Kroeze*, waarvoor
zich als borg en principale schuldenaar heeft geinter-
poneerd de heer *A. Michiels*.

VERKOOP VAN GOEDEREN.

Op maandag den 11den april, zullen bij wege van execu-
tie worden verkocht, ter instantie van den advocaat *Mr. P.
C. Ardesch qq.*, voor rekening van *J. Bonte*, de on-
dervolgende lijfeigenen als: *Tamba*, kompleete kok; met
zijne vrouw *Boesoek* en twee kinderen *Augustina*, huis
en kindermeid; *Seronie*, fijne naaister; *Ambia*, huis
en lijfjongen; *Roekia*, fijne naaister.

J. SCHOUTEN.

Batavia, den 6den april 1831.

—Op den 18den april aanstaanden, zal, door den ven-
dumeester *dezer*, worden gehouden, ten overstaan van eene commissie uit
den landraad te Samarang, en ten bijwezen van den on-
dergeteekenden deurwaarder en gezworen exploitent bij den
landraad voornoemd, krachtens appointement van executie,
de dato 18 februari 1831, verleend voor en van wege
Joseph Marie Tissot, in kwaliteit van speciaal gemitag-
te van den chinees *Kou Ko Bian*, publiek ver-
kocht worden;

Eén brik genaamd **TJENLIONG**, groot omtrent vijf-
en-derftig lasten, hebbende de lengte van zes-en-veertig
voeten; en de breedte van zestien voeten; diep elf voe-
ten, met haar inventaris, tegeent in de rivier van Tor-
baga alhier, den chinees *Kou Ko Bian*, in eigendom toe-
behoorend.

De vermeenen mochten eenig recht van aanspraak te heb-
ben, op de voorbide brik en zich opposeren tegens die
verkoop, dit kunne en make het mij ondergeteekende
bekend.

Aldus gepubliceerd te Samarang, den 25sten maart 1831.

De deurwaarder en gezworen exploitent
STRONCK.

—Op de vendutie van den 12den dezer, zal al mede
worden verkocht voor rekening van die, welke het mo-
gen aangaan, circa 25000 ponden beschadigde koffij, 12
kisten en 16 karpassers beschadigde suiker, gelost uit
het in swan liggend Nederlandsch schip **STAD ROT-
TERDAM**.

STERFGEVALLEN.

Ons teder geliefd jongste kindje, werd ons heden
wt d'ns bittere rouwheid door den dood ontrikt.

L. SELLEGER.
E. SELLEGER.
geb. *Brann.*
Noordwijk
3 april 1831.

NAGELATEN BOEDEL S:

De boedelkamer te Samarang, roept bij deze een iegelijk
op, die iets te vorderen hebben van, dan wel verschul-
digd zijn, aan de boedels van wijlen de moorsche vrouw
Lutje Ribie, den maleier *Abdul Manas* en de malei-
sche vrouw *Lutje Kendoong*, daarvan opgave of beta-
ling te doen, binnen drie maanden gerekend van heden.

Namens de boedelkamer voornoemd,
Samarang,
31 maart 1831.
De Secretaris,
A. HOUTKOPER.

—Degenen die iets te vorderen hebben of wel verschul-
digd zijn, aan den boedel van wijlen mevrouw *A. C.
Meeng*, weduwe van wijlen *J. A. van Raadshooven*,
gelieven daarvan opgave of betaling te doen, binnen den
tijd van zes weken.

Alsmede wordt bij deze geannonceerd den verkoop op
den 30sten april aanstaanden, van twee in den boedel zijnde
vastigheden, staande en gelegen in de stad Japara en ge-
registreerd bij het register der verpanding onder no. 32
en no. 74.

De Agenten der *Sammata* der *Weskamer*,
Japara,
31 maart 1831.
J. MAULEMANS,
J. H. MEENG.

—Alle degenen die iets te vorderen hebben, of ver-
schuldigd zijn, aan den boedel van wijlen den chinees
Kwee Tjoenhee, worden verzocht daarvan opgave, of
betaling te doen, binnen den tijd van eene maand, aan
den ondergeteekenden geassumeerden executeur.

M. BLOEMHARD.
Tagal, 4 april 1831.

POST-KANTOOR.

BATAVIA.

Wordt ter kennis van het publiek gebracht, dat aan het
postkantoor te Batavia pakketten voor brieven geopend
zijn, om te worden verzonden:

naar	schip	kapitein
~~Antwerpen, via d'ns~~	~~schip~~	~~Syph, Rogers.~~
Padang,	dito brik	Syph, Rogers.
China, Cochinsch	schip	Oey Hong, Load Toardjoe Cochin.
Batavia,		De Postmeester,
den 7den april 1831.		P. A. BIK.

VERTREKKENDE SCHEPEN.

Te bevrachten, de nieuw en snelzaiende Nederlän-
sche brik **FLORA**, kapitein *J. Rickmers*, het laatst
van Lima, voor eene haven van Nederland of van het
continent van Europa; of voor eene reis naar eene plaats
van Indiën; te bevrachten bij

N. CEZARD.
Batavia, 6 april 1831.

VERTREKKENDE PERSONEN.

F. Schallig vertrekt naar Europa.

VERSCHILLENDE BEKENDMAKINGEN.

De weeskamer alhier verzoekt alle degenen, welke hor-
logien, pendules, etc. in reparatie mochten gegeven heb-
ben aan wijlen den horlogiemaker *Melkom Denies*, zich
op aanstaanden dinsdag, den 12den dezer, in het huis
waarin dezelve zijne winkel was houdende, in de bul-
ten Nieuwpoortstraat te doen vinden, ten einde tegen
productie van bewezen, het huine te ontvangen.

Batavia,
den 7den april 1831.
De Secretaris,
L. STITZ.